

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KARO PADĖTIES ĮSTATYMO NR. VIII-1721 2, 8, 9, 11, 12, 13,
28 STRAIPSNIŲ, VI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2978“ PROJEKTO
(TAP-25-1150; TAIS NR. 23-14373(2))**

Nr.

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2, 8, 9, 11, 12, 13, 28 straipsnių, VI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2978“ projekto (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo pateikiama Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 2, 8, 9, 11, 12, 13, 28 straipsnių, VI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2978 (toliau – Įstatymo projektas) atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vyriausybės išvada, nors ir neprivaloma Seimui, yra svarbus dokumentas, galintis reikšmingai prisidėti prie įstatymų leidybos proceso kokybės, ypač tais atvejais, kai siūlomos teisės aktų pataisos apima svarbias valstybės sritis – karo padėties teisinis režimą, ginkluotųjų pajėgų organizavimą, kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų sąveiką su civilinėmis institucijomis ir pan. Atsižvelgiant į tai, siūlome pakartotinai įvertinti, ar pateikta Vyriausybės išvada, kurioje vienu bendru argumentu teigiama, jog Įstatymo projekte keliamas tikslas jau esą įgyvendintas Karo prievolės įstatymo pakeitimais (šio įstatymo Nr. XIV-2729 redakcija), yra pakankamai pagrįsta ir informatyvi, kad Seimas, svarstydamas Įstatymo projektą, galėtų priimti išsamiai pagrįstą sprendimą. Manome, kad Įstatymo projekte keliami tikslai nėra susiję vien tik su visuotinės gynybos principo įgyvendinimu ar galimybių piliečiams (reikėtų nurodyti *Lietuvos Respublikos* piliečius) priimtinais būdais pasirengti ginklu ginti valstybę sudarymu. Įstatymo projekte taip pat siekiama reglamentuoti karo komendantūrų steigimą ir funkcijas karo padėties metu; įtvirtinti kovinių asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetų (įskaitant partizanų vienetus) sampratą ir jų integravimą į ginkluotąsias pajėgas; apibrėžti civilinių ir krašto apsaugos sistemos institucijų sąveikos

mechanizmus; detalizuoti vadovavimo ir pavaldumo tvarką bei atitinkamas savivaldybių, vietos gyventojų ir karinių struktūrų funkcijas ir pan. Manome, kad Vyriausybės išvadoje nėra pateikta pakankamai paaiškinimų, kaip šios nuostatos konkrečiai dubliuojamos ar prieštarauja galiojantiems Karo prievolės įstatymo ar kitiems krašto apsaugos srities teisės aktams. Toks bendras pasakymas, kad „projektas neteko aktualumo“, nėra pakankamas, jei jis nepagrindžiamas išsamia teisine, valstybės institucinės sąrangos ar net finansinio poveikio analize.

2. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (toliau – Reglamentas), 34¹ punktą, jeigu užbaigus teisės akto projekto derinimo procedūrą teisės akto projektas pasikeičia iš esmės ir (ar) papildomas naujomis esminėmis nuostatomis, patikslintas projektas *pakartotinai teikiamas derinti Reglamento 18 punkte nurodytu būdu, t. y. Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, o ne darbo tvarka*. Įvertinus tai, kad suinteresuotoms institucijoms buvo teiktas derinti iš esmės kitoks Nutarimo projektas nei pateiktas Vyriausybei ir teiktas derinti tik 2023 m. spalio 3 d., siūlome Nutarimo projektą suderinti pagal minėtą Reglamento nuostatą siekiant išlaikyti Reglamente nustatytas teisės aktų projektų derinimo procedūras ir įsitikinti, ar per tą laiką nepasikeitė susijęs teisinis reguliavimas.

3. Nutarimo projektą siūlome įvertinti Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ ir atitinkamai patikslinti teikimą Vyriausybei.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Aida Gritienė